

SAFE – Sammenslutningen
av fagorganiserte i energisektoren
Postboks 145, 4001 Stavanger
safe@safe.no, www.safe.no

Et rettferdig arbeidsliv

NVE. Norges vassdrag- og energidirektorat
Postboks 5091
Majorstuen
0301 Oslo

Mrk saksnummer 202309500

26.03.2024

Høringssvar til «Høring av melding om kraft fra land til plattformer på Haltenbanken»

SAFE er et fagforbund for ansatte i energisektoren, til lands som til havs. Navnet er en forkortelse for Sammenslutningen av Fagorganiserte i Energisektoren, SAFE for enkelhets skyld. SAFE er en konsekvens av den utviklingen vi ser når det gjelder organisering av arbeidet både innen offshoresektoren og energisektoren på land. Det skjer store endringer i bransjen, utfordringene som følger av disse viser at det er behov for et sterkt forbund som kan ivareta de ansattes rettigheter. Ikke minst gjelder dette innenfor nye næringskjeder på Norsk kontinentalsokkel.

Elektrifisering av innretninger til havs er et eksempel, og er det denne høringen omhandler. Dette høringssvaret omhandler i første rekke våre medlemmers rettigheter og arbeidsforhold, og vil i mindre grad omhandle de samfunnsmessige og overordnede konsekvensene av elektrifisering av anlegg i petroleumsindustrien. Derimot stiller vi oss positive til alle gode tiltak som kan redusere utslipp. I tillegg til de positive miljømessige konsekvensene, vil det samtidig styrke konkurransekraften i næringen, og trygge våre medlemmers arbeidsplasser.

Vår første kommentar omhandler selve høringprosessen. Vi noterer oss at ingen av fagforeningene som organiserer arbeiderne som vil bli direkte berørt av prosjektet er med på listen over høringsinstanser. Etter vårt syn er dette problematisk på flere måter. For det første vil det gi høringen, og resultatet av denne, mindre legitimitet og relevans. Derneft er det i direkte motstrid mot den norske åpenhetskulturen og den norske modellen. I denne sammenhengen ønsker vi også å henvise til utkast til «**OGP Handlingsplan 2024 – 2027**» og følgende utdrag derfra:

4.6. Høringer

Høring brukes for at innbyggere, organisasjoner og næringsliv skal få si sin mening og føre kontroll med hva forvaltningen gjør og utfører sine oppgaver. Normalt skal høringsfristen være tre måneder.

Saker sendes på høring fordi:

- det er en demokratisk rett for alle å få være med på å utforme offentlig politikk.*
- berørte interessers synspunkter skal bli kjent for dem som skal fatte beslutninger.*
- saker skal opplyses så godt som mulig før beslutninger fattes (ref. forvaltningsloven).*
- deltakelse skaper bedre forankring og letter gjennomføring av tiltak. Saker på høring kan dreie seg om forslag til lover og forskrifter som regulerer folks rettigheter og plikter, organisering av forvaltningen, endrede myndighetsområder, og utredninger. Alle og enhver kan gi innspill til offentlige høringer, uansett om de står på høringslisten eller ikke.*

4.7. Forvaltningsloven, offentleglova, arkivlova, miljøinformasjonsloven og åpenhetsloven

Forvaltningsloven gir generelle regler om behandlingsmåten i den offentlige forvaltning. Loven regulerer saksbehandlingen når det treffes avgjørelser, og særlig partenes rettigheter under saksbehandlingen.

Offentleglova gir alle rett til innsyn i saksdokumenter, journaler og lignende registre for alle organer som omfattes av loven. Loven gjelder for alle statlige forvaltningsorganer, kommuner og fylkeskommuner og enkelte andre virksomheter. Hovedregelen er at det skal gis innsyn, og unntak krever hjemmel i lov eller i henhold til lov. Ellers inneholder loven regler om håndtering av innsynskrav og om anledning til å klage på avgjørelser i innsynssaker.

Arkivlova skal sikre arkiv som har viktig kulturelt eller forskningsmessig verdi eller som inneholder rettslig eller viktig forvaltningsmessig dokumentasjon slik at disse kan tas vare på og gjøres tilgjengelige for ettertida. Detaljerte regler om arkiveringen og journalføring av dokumenter står i arkivforskriften.

Miljøinformasjonsloven skal sikre allmennheten tilgang til miljøinformasjon og derved gjøre det lettere for den enkelte å bidra til vern av miljøet, til å verne seg selv mot helse- og miljøskade og til å påvirke offentlige og private beslutningstakere i miljøspørsmål. Loven skal 13 også fremme allmennhetens mulighet til å delta i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet.

Åpenhetsloven trådte i kraft 1.7.2022. Den skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, og sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

4.8. Statens kommunikasjonspolitikk

Kommunikasjonspolitikken inneholder de sentrale mål og prinsipper for statens kommunikasjon med innbyggere, næringsliv, organisasjoner og annen offentlig virksomhet. Målene for den statlige kommunikasjonspolitikken er at innbyggerne skal få korrekt og klar informasjon om sine rettigheter, plikter og muligheter, ha tilgang til informasjon om statens virksomhet, og inviteres til å delta i utformingen av politikk, ordninger og tjenester

Videre vil vi kommentere selve høringsfristen. I utkastet til handlingsplanen anbefales 3 måneders frist, men i denne konkrete høringen var fristen kun knappe 6 uker. Det er en kort frist, og blir enda mer utfordrende å forholde seg til, når de berørte partene ikke blir varslet om den pågående høringen.

Så til den konkrete saken.

Målet med å elektrifisere installasjoner/anlegg innenfor petroleumsindustrien med kraft fra sentralnettet, er å redusere utslipp fra lokal energiproduksjon, på det enkelte anlegg. Normalt sett forsynes anleggene i dag med generatorer drevet av gassturbiner. Man kan si at målet er å stoppe flest mulig av gassturbinene som i dag produserer kraft.

Gassturbiner innenfor petroleumsindustrien kan deles i to grupper:

- Gassturbiner som driver generatorer som produserer elektrisk energi.
- Gassturbiner som driver ulike kompressorer.

Elektrifisering av en plattform, med kraft fra land, vil gjøre gassturbiner i den første gruppen overflødig. Derimot vil det ikke automatisk redusere behovet for gassturbiner i den andre

gruppen. Om man skal oppnå dette, vil man måtte foreta store ombygginger, der gassturbinene byttes ut av store elektriske drivere. (elektromotorer) Det legger man etter det vi kan se pr i dag, ikke opp til. Det ser ut som om målet for elektrifisering begrenses til å fase ut gassturbiner som produserer elektrisk energi. Dette anser vi i Fagforbundet SAFE å være alt for snevert og lite ambisiøst, om de overordnede målene er en konkret miljøgevinst, og å samtidig sikre den nasjonale petroleumsnæringens konkurransekraft.

Det ligger en stort potensiale i å nå disse målene ved å se på begge gruppene av gassturbiner samlet, og utnytte spillvarmen til kraftproduksjon, og å knytte sammen plattformene elektrisk. Da kan også den enkelte gassturbin i drift kjøres på en mer miljømessig måte, ved at man øker belastningen. En gassturbin vil ha større utslipp pr produsert energienhet om den kjøres på lav belastning, i forhold til om den går på høy belastning.

Å benytte spillvarme til kraftproduksjon er kjent teknologi, og øker turbinens virkningsgrad markant. En elektrisk sammenkobling av plattformene på Haltenbanken vil både gi positive miljømessige gevinster, men vil også øke forsyningssikkerheten mye. Forutsetningen er et robust og effektivt strømstyringssystem. Ofte referert til som Power Management System. Også en slik løsning vil føre til at man kan stoppe flesteparten av gassturbinene som i dag genererer elektrisk kraft. Benytter man spillvarmen fra de øvrige gassturbinene som driver kompressorer, vil kraftbehovet reduseres, samtidig som man nyttiggjør denne energien som i dag går til spille.

Slike løsninger vil i sum gjøre elektrifisering fra land lite hensiktsmessig om man vurderer miljø og kostnad, totalt sett. Da unngår man også store miljøinngrep ved å bygge ny infrastruktur på land, man reduserer behovet for å forsterke sentralnett, samtidig som man slipper å legge sjøkabel fra land til plattformene, langt ute i havet. Man unngår også å belaste sentralnett, og redusere tilgjengelig kraft i regionen. Det vil ha positive synergieffekter både med tanke på næringens miljøprofil og omdømme som konsument av elektrisk kraft fra sentralnett. Landet styrer mot kraftunderskudd, og vi i SAFE Forbund anser at det er viktig at ikke vår næring bidrar til å forverre den situasjonen. Ikke minst om man vurderer næringens omdømme, og befolkningens fremtidige støtte til næringen.

Om man knytter sammen kraftsystemene på Haltenbanken, og kun kjører et fåtall av dagens krafturbiner, vil det også gi mange andre positive synergier. Har man da driftsutfall på en plattform, kan kraft forsynes fra en av de andre plattformene. Det vil bli et meget solid system, og øker også muligheten for vedlikehold av de turbinene som ikke er i drift. Det er løsninger som lar seg realisere relativt raskt, med relativt lave kostnader og små naturinngrep. I motsetning til elektrifisering fra land.

På litt lengre sikt er det også andre metoder man kan benytte seg av i petroleumsnæringen for å redusere utslipp fra gassturbiner. Karbon- Fangs og lagring (ccs) er en metode. Om man på forhånd har knyttet sammen plattformene elektrisk, trenger man kun å installere dette utstyret på en av plattformene, men tar ned utslippene fra alle plattformene. En annen måte å redusere kraftbehovet på, er geotermisk varme. Det finnes mange nedstengte brønner på Haltenbanken som egner seg svært godt som varmebrønner for kraftproduksjon. Dette- kan være et supplement til kraftproduksjon fra spillvarme fra- gassturbiner i drift.

Hovedpoenget må være at man søker maksimale kutt i de totale utslippene, med minst mulige miljømessige konsekvenser, og samtidig søke løsninger med lavest mulig økonomisk kostnad. Samtidig er det mange andre hensyn å ta. Om man skal bruke argumentet bærekraft i slike prosjekter, må man ta hensyn til totalen. I praksis må man da bygge prosjektene på FN sine 17 bærekrafts mål samlet sett, og ikke kun søke å kutte utslipp ved kraftproduksjonen.

For dette og tilsvarende prosjekter må man da ta hensyn til følgende bærekraftsmål:

Mål nummer 7: Ren energi til alle

I dette prosjektet handler det om størst mulig reduksjon i utslipp under produksjon av den nødvendige elektriske kraften, og det kan oppnås som tidligere beskrevet.

Mål nummer 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst

I dette prosjektet handler dette om å opprettholde konkurransekraftige og lønnsomme arbeidsplasser, og det kan oppnås som tidligere beskrevet.

Mål nummer 9: Industri, innovasjon og infrastruktur

I dette prosjektet handler det konkret om å videreutvikle eksisterende teknologi, og samtidig utvikle ny teknologi. Utnyttelse av spillvarme, CCS og utvinne geotermisk varme. Samtidig må man utnytte eksisterende infrastruktur best mulig, også når det gjelder å utnytte teknisk levetid.

Mål nummer 11. Bærekraftige byer og lokalsamfunn

I denne sammenhengen handler dette målet om å opprettholde den totale krafttilgangen i Midt-Norge på et forsvarlig nivå, slik at det ikke gir negative ringvirkninger for næringsliv og innbyggere i regionen. Kraftunderskudd har dramatiske konsekvenser for alle samfunn, også for de mange små lokalsamfunnene langs vår langstrakte kyst.

Mål nummer 12: Ansvarlig forbruk og produksjon

Det handler i stor grad om å utnytte allerede eksisterende infrastruktur og utstyr, med minst mulig utbygging av ny infrastruktur og utstyr. I dette prosjektet handler dette punktet om å unngå en landtilkobling, med tilhørende ilandføring og nytt nett på land, og samtidig gjenbruk/utnytte teknisk levetid på tungt roterende maskineri.

Mål nummer 14: Livet i havet

Vårt forslag vil gi redusert belastning på livet i havet, ifm at man slipper å legge kabel til land.

Mål nummer 15: Livet på land

Vårt forslag vil gi redusert belastning på livet på land, ifm ilandføring og nettutbygging på land.

Mål nummer 17: Samarbeid for å nå målene

Her er vi tilbake til viktigheten av å kjøre gode og åpne høringsprosesser.

Med vennlig hilsen

SAFE

Idar Martin Herland
Forbundssekretær
Mobil 97184939

Et rettferdig arbeidsliv

www.safe.no